

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «Становлення та розвиток управлінського обліку та аналізу в Україні»

Виконала: студентка 2 курсу, групи ОО(ст.)з-21

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Савінкіна Вікторія Романівна

Керівник: Ціжма Оксана Анатоліївна

Рецензент: Ємець О.І.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет Економічний
Кафедра Обліку і оподаткування
Освітній рівень "бакалавр"
Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Баланюк І.Ф.
(прізвище, ім'я, по батькові)

"12" жовтня 2020 р.

ЗАВДАННЯ на дипломну роботу студента

Савінкіної Вікторії Романівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Становлення та розвиток управлінського обліку та аналізу в Україні

керівник роботи: Ціжма Оксана Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити:

1. Розвиток управлінського обліку в Україні
2. Управлінський аналіз як складова управлінського обліку
3. Управлінський облік - проблеми та напрями удосконалення

3. Дата видачі завдання 13.10.2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розвиток управлінського обліку в Україні	19.02.2021 р.	
2	Управлінський аналіз як складова	16.03.2021 р.	
3	Управлінський облік - проблеми та напрями удосконалення	16.04.2021 р.	

Студент

Керівник роботи

Савінкіна В.Р.
(прізвище та ініціали)

Ціжма О.А.
(прізвище та ініціали)

ВІДГУК
наукового керівника на дипломну роботу студента
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Савінкіної Вікторії Романівни
на тему:
«СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА
АНАЛІЗУ В УКРАЇНІ»

Актуальність теми: Сучасний стан економіки України та активний вплив глобалізаційних процесів на її розвиток, призводить до необхідності пошуку інструментів забезпечення ефективності функціонування та конкурентоспроможності всіх її суб'єктів, тому важлива роль у розв'язанні цієї задачі належить саме сучасному управлінському обліку, як дієвому інструменті ефективного управління. Система управлінського обліку та аналізу охоплює сукупність прийомів, методів, інструментів, систем, стратегій які обираються відповідно до поставлених завдань, які формувались за великий історичний період та виникнення яких було обумовлено розвитком підприємств, зовнішнього та внутрішнього середовища їх функціонування.

Загальна характеристика роботи: поглиблення концептуальних засад становлення та розвитку управлінського обліку в Україні та на досліджуваному підприємстві ТзОВ «Фолдер», взаємозв'язок управлінського обліку та аналізу в контексті стратегічного управління підприємством виступають основними завданнями проведеного дослідження. Виконана робота в повному обсязі розкриває обрану студентом тему.

Наукова і практична значимість роботи: бакалаврська робота містить теоретико-методичні засади розвитку управлінського обліку в Україні, у роботі визначено місце управлінського аналізу в системі економічного аналізу й управлінського обліку та визначено проблеми та перспективи розвитку управлінського обліку в Україні та на прикладі ТзОВ «Фолдер».

Відношення студента до виконання та загальна оцінка роботи: В загальному, бакалаврська робота представляє собою самостійну, логічну за структурою, завершену кваліфікаційну працю, яка виконана на належному теоретичному та фаховому рівні, рекомендується до захисту та заслуговує на високу позитивну оцінку, а її автор – на присвоєння освітнього рівня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Науковий керівник:

Ціжма О.А.

РЕЦЕНЗІЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ
 студента спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Савінкіної Вікторії Романівни
 на тему:

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА
АНАЛІЗУ В УКРАЇНІ

У ринковій постіндустріальній економіці управлінський облік та аналіз є основними джерелами інформації, що актуалізує необхідність їх належної організації та інформаційного забезпечення на підприємстві. Управлінський облік розширює фінансовий облік, є інструментом комунікації між виробництвом та управлінням, а разом з аналізом – надають інформацію для менеджерів вищої ланки, відповідальних за досягнення цілей, для вирішення внутрішніх проблем, пов'язаних з підвищенням ефективності діяльності та оптимізації використання ресурсів. Адаптація економіки України до умов ринкових відносин викликає об'єктивну потребу в нових підходах до управління підприємством, і, отже, сприяє появі нових інформаційних потреб в управлінні. Одним з шляхів вирішення таких проблем є надання суб'єктам господарювання можливості вдосконалювати практичні аспекти управлінського обліку та аналізу, що і визначає актуальність обраної студенткою тематики.

У бакалаврській роботі висвітлено теоретико-методичні засади розвитку управлінського обліку в Україні та його місце в сучасній обліковій політиці, досліджено завдання і методи управлінського аналізу, а також визначено основні тенденції управлінського обліку на сучасному етапі розвитку.

Позитивним моментом у роботі є визначення основних аспектів взаємозв'язків управлінського обліку та аналізу в контексті стратегічного управління підприємством, що дозволяє визначити проблеми та перспективи розвитку управлінського обліку та аналізу задля максимального виконання завдань на підприємстві.

В цілому, кваліфікаційна робота є самостійною, логічною та завершеною працею, яка виконана відповідно до вимог, що ставляться до такого виду робіт, на належному теоретичному та фаховому рівні, рекомендується до захисту та заслуговує на високу позитивну оцінку, а її автор – на присвоєння освітнього рівня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рецензент:

к.е.н., доц. кафедри

теоретичної і прикладної економіки

Ємець О.І.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ.....	6
1.1 Управлінський облік, його суть та завдання.....	6
1.2 Історичні передумови та етапи розвитку управлінського обліку в Україні...11	
1.3 Місце управлінського обліку в сучасній обліковій політиці.....16	
РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....	20
2.1 Зміст, завдання і методи управлінського аналізу.....	20
2.2 Місце управлінського аналізу в системі економічного аналізу й управлінського обліку.....	27
2.3 Взаємозв'язок управлінського обліку та аналізу в контексті стратегічного управління підприємством.....	30
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК - ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	32
3.1 Проблеми та перспективи розвитку управлінського обліку в Україні на прикладі конкретного підприємства.....	32
3.2 Основні тенденції управлінського обліку на сучасному етапі розвитку.....	45
ВИСНОВКИ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	52

ВСТУП

Як вказано у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «внутрішньогосподарський (управлінський) облік – це система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішнього користування у процесі управління підприємством».

Актуальність теми дослідження. З розвитком суспільних відносин збільшуються потреби людей, відповідно покращуються методи їх втілення. З еволюцією людина почала досліджувати шляхи оптимізації та покращення своєї діяльності.

Розрахункові операції виникли давно, де весь облік заключався у вирахуванні кількості худоби або зібраного урожаю. Зараз же він являє собою цілу систему наук, тверджень, методів та принципів розрахунку. Суттєве та кваліфіковане керівництво є важливим фактором, який веде до успіху і прибутку, а особливо у фінансовому плані.

Управлінський облік як самостійна ланка фінансового обліку виникла, коли поетапне ускладнення, що збільшувало нестабільність навколишнього світу, призвело до еволюції облікових систем. Дана галузь обліку є надто важливою і актуальною в теперішній час, бо без чіткого обліку розрахунків і коштів успішна діяльність підприємства не буде існувати.

З поступовим розвитком ринкових відносин в економіці України постала проблема формування для потреб управління інформаційної системи, яка відповідала б його цілям і завданням. Для високоефективної роботи теперішнього підприємства потрібна добре опрацьована система управлінського обліку і звітності.

Необхідність розробки науково обґрунтованих положень з теорії та методології управлінського обліку обумовлена:

- збільшенням ролі управлінського обліку,

- виникненням об'єктів, які повністю змінили бачення про господарську діяльність підприємства, в результаті чого постала необхідність формування нових методів,
- невідповідність рівнів розвитку теорії та методології управлінського обліку у сфері наукових знань.

Об'єктом даної роботи є організація управлінського обліку та аналізу на підприємстві та в країні в цілому.

Предметом виступає управлінський облік і управлінський аналіз в Україні.

У своїх баченнях і доводах науковці вийшли далеко за межі загальнотеоретичних основ бухгалтерського обліку, збільшивши лінії облікової науки. Це дозволило відзначити спільність теоретичних основ бухгалтерського і управлінського обліку, важливість взаємозв'язку останнього з суміжними науками і застосовувати отриманий досвід для пізнання і покращення об'єкта дослідження. Проте на сьогодні ще не повністю розкрито потенціал обліку в сфері управління, сутність його системної методології, без чого повноцінне використання його інструментарію ускладнюється. Крім того, більшість досліджень спрямована на розробку рекомендацій для промисловості. Суттєво менше приділено увагу системі управлінського обліку на підприємствах торгівлі, а також його розвитку на різних стадіях життєвого циклу підприємства та залежно від його стратегічної спрямованості. У більшості наукових робіт управлінський облік подають як стійку систему.

Мета і завдання дослідження. Висвітлення терміну «управлінський облік», етапів його формування, проблеми та перспективи розвитку як різновиду обліку і є метою роботи. При цьому до завдань відносять:

- визначення сутності, завдань, принципів та функцій управлінського обліку,
- переглянути взаємозв'язок управлінського обліку і управлінського аналізу,
- показати проблеми та перспективи розвитку управлінського обліку в Україні,
- відмітити сучасний стан даного обліку в економіці,

- розвинути вміння та навички у проведенні самостійних аналітичних робіт і оволодіти методами їх виконання.

Методи дослідження. Під час написання дипломної роботи були використані такі методи наукового дослідження:

- порівняння – для визначення відмінностей та спільних рис явищ, які досліджуються;
- групування;
- синтезу та аналізу – для деталізації об'єкта дослідження.

РОЗДІЛ 1

РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

1.1. Управлінський облік, його суть та завдання

Розглянувши наукові дослідження з теорії виробничого і управлінського обліку Друрі, Хорнгрена, Тостера, Стоуна, можна помітити, що деякі вчені визначають предмет «виробничий облік», інші називають як «управлінський облік».

Система виробничого обліку займається підготовкою інформації про витрати виробництва, визначення собівартості виготовленої продукції та собівартості незавершеного виробництва для визначення прибутку підприємства. Система управлінського обліку займається підготовкою інформації про витрати, доходи та фінансові результати за центрами відповідальності для прийняття рішень, планування, контролю і регулювання.

Управлінський облік (Managerial Accounting) – це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управлінською ланкою для планування, оцінки і контролю всередині організації та забезпечення відповідного підзвітного використання ресурсів.

Управлінський облік являється складником процесу управління та надає інформацію, першочергову для:

- визначення стратегії та планування майбутніх операцій підприємства;
- оптимізації застосування ресурсів;
- контролю її поточної діяльності;
- оцінювання ефективності діяльності;
- зменшення рівня суб'єктивності в процесі прийняття рішень.

До управлінського обліку входять прогнозування, планування, облік, аналіз та контроль витрат на підприємстві.

Кінцевою ціллю управлінського обліку є допомога керівництву в досягненні стратегічної мети підприємства.

Складання внутрішніх фінансових звітів, інформація яких наведена для власників підприємства та його керівників (менеджерів), тобто для внутрішніх користувачів бухгалтерської інформації, де ведеться облік, називається завданням управлінського обліку.

Першочерговими завданнями управлінського обліку є:

- Збір, узагальнення, обробка, зберігання та передача необхідної інформації для оперативного управління підприємством.
- Перевірка доцільності та законності господарських операцій, ефективне використання майна і забезпечення збереження господарських засобів та коштів.
- Виявлення підсумків господарської діяльності та оцінка ефективності діяльності підприємства.
- Створення внутрішніх звітів, інформація яких спрямована для власників підприємств та керівників (менеджерів) й інших внутрішніх користувачів бухгалтерської інформації. Зміст звітів може змінюватися залежно від їх цільового призначення і посади управлінця, для якого вони призначені.

Функції управлінського обліку представлено у рис. 1.1.

Рис. 1.1. Функції управлінського обліку

Об'єкт – це явище або предмет, на який спрямована будь-яка діяльність.

Об'єкти бухгалтерського управлінського обліку за змістом та призначенням поділяються на дві групи. Перша група – оборотні та необоротні активи підприємства, а також застосування трудових ресурсів (необоротні активи, запаси,

грошові кошти, власний капітал, довгострокові та поточні зобов'язання, фінансові результати), а друга – господарські процеси та їхні результати (постачальницько-заготівельна, виробнича, фінансово-збутова та організаційна діяльності).

Метод управлінського обліку – сукупність певних прийомів та способів, за допомогою яких об'єкти управлінського обліку відображаються в інформаційній системі підприємства. Його елементи елементи:

- документація;
- інвентаризація;
- групування та узагальнення;
- контрольні рахунки;
- планування;
- нормування та лімітування;
- аналіз;
- контроль.

Документація – достовірне та своєчасне відображення облікових даних у регістрах аналітичного обліку.

Інвентаризація – спосіб, який показує фактичний стан об'єкта обліку. Даний метод забезпечує збереження матеріальних цінностей, контроль їхнього застосування за місцем призначення та правильності ведення обліку.

Групування та узагальнення – спосіб, який дозволяє накопичувати та систематизувати інформацію про конкретний об'єкт у розрізі певної ознаки.

Контрольні рахунки поєднують фінансовий та управлінський облік і встановлюють повноту та правильність облікових записів. Контрольний рахунок – це результативний рахунок, в якому записи наводять за підсумками операцій певного періоду. Наприклад, записи в картках складського обліку повинні відповідати хронологічним даним в журналі реєстрації операцій надходження матеріалів та накопичувальних відомостях використання матеріалів у розрізі найменувань матеріалів і контрольному рахунку, на який заносять підсумок усіх операцій, згрупованих за певною ознакою в накопичуваних відомостях.

Планування - вирішення проблем майбутнього розвитку підприємства. На попередньому веденні економічного аналізу результатів господарської діяльності підприємства, розрахунках альтернативних варіантів дій, щоб прийти до мети, узгодження можливостей підприємства з умовами ринку базується ефективна система планування.

Нормування – процес обґрунтованих рахунків дозволених норм і нормативів, в основі якого стоїть забезпечення ефективного застосування виробничих ресурсів.

Лімітування – спосіб показу витрат виробничих ресурсів, які розраховані згідно нормам витрат і виробничої програми.

Аналіз – вивчення підсумків виробничо-господарської діяльності підприємства і його структурних підрозділів на основі даних плану, обліку, звітності та іншої інформації.

Контроль є кінцевим процесом планування, обліку та аналізу діяльності підприємства і його структурних підрозділів. Основою його системи є зворотний зв'язок між плануванням і обліком, що дозволяє виявити відхилення, аналізувати причини їхнього виникнення та розробляти заходи для їх припинення.

Управлінський облік задовольняє інформаційні потреби управлінського персоналу щодо стану та собівартості об'єктів обліку, а тому прямо пов'язаний з калькуляцією.

Принципи ефективної системи організації управлінського обліку підприємства:

- Безперервність – оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з думки, що його діяльність буде тривати далі.

- Єдині планово-облікові одиниці виміру – планування та облік здійснюється в єдиних планово-облікових одиницях, що забезпечує співставність при аналізі господарської діяльності, зв'язок між фінансовим та управлінським обліком.

- Оцінювання результатів діяльності – один із основних принципів. Планування, облік, контроль і розрахунок прибутку здійснюються в розрізі

кожного підрозділу (центру відповідальності). Процеси оцінки результатів діяльності передбачають і показують тенденції та перспективи розвитку кожного підрозділу у формуванні прибутку від виробництва та інших видів діяльності. Певну роль при цьому відіграє стимулювання за здійснення показників роботи кожного центру відповідальності.

- Оперативність надання інформації – даний принцип дозволяє послаблення вимог щодо повноти інформації на користь її оперативності.

- Конфіденційність поданої інформації передбачає відокремлене ведення управлінської бухгалтерії.

- Спадкоємність та багаторазове використання інформації забезпечує ефективність системи обліку та спрощує її. Він дозволяє розробити на підприємстві економну та раціональну систему обліку відповідно до його розмірів і масштабів виробничої діяльності. Розробляється уніфікований перелік показників діяльності, що дозволяє із мінімальної кількості облікових даних отримати максимальну кількість інформації, щоб приймати управлінські рішення.

- Економічність інформації, яка надається, полягає у тому, що управлінським обліком формується лише та інформація й звітність, які необхідні для управління.

- Бюджетний (кошторисний) метод управління витратами, фінансами, комерційною діяльністю. Визначаються кошториси витрат і доходи підрозділів та підприємства в цілому. Бюджетування охоплює процеси планування та аналізу відхилень від плану. Бюджетним періодом є один рік з поділом на квартали, місяці.

- Повнота та аналітичність інформації – показники, що надаються в звітах, які повинні містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарської діяльності та здатні змінити рішення, що приймаються на її основі.

- Періодичність – інформація задля прийняття управлінських рішень, яка повинна надаватися періодично залежно від мети застосування (зміна, доба, тиждень, декада, місяць, квартал, півріччя, рік). Як правило, апарат управління

встановлює графік збору первинних даних, їхньої обробки та групування з метою одержання підсумкових даних.

- Принцип делегування відповідальності та мотивації виконавців передбачає перерозподіл відповідальності між керівниками різних ієрархічних рівнів управління та вибір критеріїв оцінювання діяльності, максимально сприяючи їх мотивації.

- Принцип управління по відхиленням означає, що внутрішня звітність повинна містити інформацію про відхилення фактичних показників від планових, що дозволяє визначити відповідальність за негативні відхилення, які виникли в наслідок господарської діяльності, та оперативно вирішити їх причини.

- Гнучкість системи управлінського обліку означає здатність системи управлінського обліку звикнути до індивідуальних потреб організації, покращення такої системи за змінами, які бувають в діяльності підприємства.

Саме управлінський облік здійснює формування інформації, яка потім використовується для аналізу. Тепер робимо висновок, що управлінський облік – це внутрішня інформаційна система, яка надає інформацію для прийняття рішень.

1.2. Історичні передумови та етапи розвитку управлінського обліку в Україні

Необхідність та бажання ввести управлінський облік не є достатнім, щоб здійснити даний намір. На шляху його вивчення і впровадження є деякі труднощі, вони постають у методології ведення обліку і відповідних організаційних заходів, що потрібно здійснити. Отже, щоб зрозуміти основні методологічні засади ведення управлінського обліку треба перевірити його розвиток по історичним періодам.

Розвиток управлінського обліку переходить за історичними епохами, що є загальновизнаними в світовій науці, у рамках яких у системно-хронологічному порядку визначаються передумови виникнення і аналізуються умови створення управлінського обліку.

Вивчення даного питання та внески у дослідження дозволили розробити періодизацію розвитку управлінського обліку, до якого входять два великих історичних періоди, які демонструють передумови виникнення, становлення й розвиток (табл. 1.1).

В першому періоді відбулося формування передумов створенням управлінського обліку.

Другий період пов'язаний з створенням методології управлінського обліку та його розвитком. У цьому періоді відзначаємо такі три етапи:

- 1920-1950 рр. - поява специфічних прийомів, методів управлінського обліку, формування його цілей;
- 1950-1990 рр. - розвиток традиційних систем управлінського обліку (стандарт-кост, директ-костинг, калькулювання повної собівартості, розподіл витрат, оцінка беззбитковості тощо);
- 1990 р. - до теперішнього часу - розвиток інноваційних систем управлінського обліку (калькуляційних систем ABC, «just in time»), концепції стратегічного управлінського обліку та інші).

Таблиця 1.1

Періодизація розвитку управлінського обліку

Період	Зміст періоду	Історичні епохи
I	Формування передумов виникнення управлінського обліку	Первіснообщинний світ (9-6 тис. рр..до н.е.); древній світ (5 тис. р. до н.е. - 500-ті рр. до н.е.); античний світ (500-ті рр. до н.е. - 476 р. н.е.); середньовіччя (476 - 1492 рр.); новий час (1492 - 1750 рр.); промисловий період (1750 - 1920 рр.).
II	Становлення і розвиток управлінського обліку і його методології	Сучасний етап економічного розвитку (1920 р. - по теперішній час).

У ході дослідження виявлено такі передумови появи управлінського обліку (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Історичні періоди	Передумови управлінського обліку
Первіснообщинний світ	Виникнення виробляючої економіки як типу економічної організації, зачатків управління і обліку.
Античний світ	Формування управлінської спрямованості обліку. Факт наявності обліку виробництва.
Античний світ	Об'єктивна орієнтованість діяльності суб'єктів господарювання на досягнення економічного ефекту та зростання Розповсюдження методів управлінського характеру - планування, нормування, контролю. Незалежність існування фінансового і виробничого капіталу
Середньовіччя	Формування об'єктивної потреби в обліковій системі, яка дозволяла розрахувати прибуток як спосіб нарощення капіталу. Практична потреба в системному веденні обліку виробництва з використанням бухгалтерських рахунків.
Новий час	Формування об'єктивної потреби в обліковій системі, яка безпосередньо призначена для розрахунку фінансового результату як економічного ефекту діяльності та яка дозволяє системно відображати особливості обліку виробництва на спеціальних бухгалтерських рахунках. Розвиток виробничого капіталу поряд з фінансовим.
Промисловий період	Створення неокласичної економічної). Виникнення науки управління, використання наукових підходів щодо організації виробництва. Увага до собівартості як певної величини, яка впливає на величину прибутку. Об'єктивні потреби у інформації про собівартість для цілей управління в умовах ринкової конкуренції й коливання цін. Розвиток калькуляційних методів планування, нормування, контролю, обліку і розподілу витрат. Об'єктивні потреби у повній, точній, диференційованій калькуляції за видами продукції і структурними підрозділами.

Управлінський облік є також наукою, тому як і кожна наука - має власну історію. На сьогодні відсутня єдина думка щодо часу його появи чи етапів розвитку як і в Україні, і в інших країнах світу. Так, Ф.Ф. Бутинець виділив три етапи розвитку управлінського обліку:

- виробничий облік (початок XX ст. – 30-ті рр. XX ст.);
- управлінський облік (30-ті – 70-ті рр. XX ст.);

- стратегічний управлінський облік (70-ті рр. XX ст. – сучасний період).

Розвиваючи управлінський облік як науку, С.Ф. Голов наводить чотири основні стадії еволюції управлінського обліку:

- зародження (до 1900 р.);
- формування (до 1950 р.);
- розвиток (до 2000 р.);
- інтеграція (після 2000 р.).

Л.В. Нападовська також виділяє чотири етапи еволюції управлінського обліку:

- калькуляційний облік (кінець XIX ст. – початок XX ст., в цей час облік був лише засобом реєстрації господарських операцій методом подвійного запису та складання фінансової звітності, на його основі здійснювалося лишень узагальнення затрат для калькуляції собівартості продукції);

- виробничий облік з елементами управлінського – початок XX ст. – 50-ті рр. XX ст. (в даний період спостерігалось посилення контрольної функції обліку з застосуванням систем калькулювання стандартних затрат і оперативного аналізу відхилень);

- управлінський облік як окрема галузь теоретичних і практичних знань – 50–70-ті рр. XX ст. (розробка системи калькулювання змінних затрат і обліку затрат за центрами відповідальності);

- управлінський (стратегічний) облік, орієнтований на досягнення стратегічних напрямів розвитку – 70-ті рр. XX ст. – до сьогодні – пов'язаний з посиленням ролі стратегічного управління.

Л.В. Нападовська зазначає, що управлінський облік як окрема галузь теоретичних і прикладних знань появився в передових західних країнах в 1950-х рр. Проте лише в 1960–1970-х рр. набув широкого розповсюдження як альтернатива фінансовому обліку, хоч окремі положення його концепції й методик виникли ще на початку минулого століття. Управлінський облік на початку розвитку називався калькуляційним, потім виробничим і поступово

методи та прийоми виробничого обліку стали наближатися до обліку, який в сучасний період називається управлінським. О.В. Лишиленко також виділяє три етапи розвитку управлінського обліку:

- до 30-х рр. XX ст. (виявлення системи калькулювання собівартості «абсорпшен-костинг»);
- із середини 30-х рр. XX ст. до 70-х рр. XX ст. (винайдення системи «директ-костинг»);
- 70-ті рр. XX ст. – до сьогодні (збільшення значення стратегічної інформації).

П.О. Куцик, вивчаючи еволюцію управлінського обліку протягом минулого століття і на початку нинішнього, виділив п'ять стадій його розвитку:

- 1920–1950 рр.: зародження виробничого обліку, зосередженого на методах калькулювання собівартості та контрольних функціях бюджетування;
- 1950–1965 рр.: зміщення акцентів у бік постачання інформації для планування і контролю з використанням обліку за центрами відповідальності та аналізу витрат;
- 1965–1985 рр.: приділення уваги на зниженні витрат ресурсів, що споживаються у бізнес-процесах, за допомогою технологій аналізу поведінки витрат й управління собівартістю за процесами;
- 1985–1995 рр.: основна увага звертається на процес створення вартості за допомогою дослідження чинників, що впливають на створення вартості для акціонерів, споживачів та інших зацікавлених сторін;
- з 1995 р. по теперішній час: зосередження на стратегії, ключових компетенціях і знаннях, за допомогою яких створюється вартість в умовах нової (інформаційної) економіки.

Отже, вчені, які досліджували історичну ретроспективу розвитку управлінського обліку, надають різні дані щодо періоду створення управлінського обліку та становлення його як науки. Деякі вважають, що управлінський облік появився як наука після Другої світової війни, оскільки тоді значно посилилася

роль обліку в системі управління. Інші зазначають перші дати – початок XX століття, пов’язуючи виникнення управлінського обліку з появою науки управління. Підводячи підсумок попередніх досліджень і суджень вчених можна уточнити й охарактеризувати основні етапи розвитку управлінського обліку, що доводять його еволюцію та набуття характерних ознак і особливостей, починаючи із зародження теорії обліку витрат і закінчуючи управлінським обліком стратегічного спрямування:

- до початку XX ст. – зародження теорії обліку витрат і калькулювання собівартості продукції;
- початок XX ст. – середина 50-х років XX ст. – виробничий облік;
- середина 50-х років XX ст. – кінець XX ст. – традиційний управлінський облік;

Дякуючи дослідженням еволюції управлінського обліку ми можемо проаналізувати основні етапи його розвитку, в якому управлінський облік пройшов складний шлях зародження, становлення та розвитку, і зробити висновок про виокремлення його в самостійну сферу економічних знань.

1.3. Місце управлінського обліку в сучасній обліковій політиці

Сучасні умови в економіці не є стабільними, є висока конкуренція, для ефективного управління підприємством потрібна релевантна (значуща: оперативна, повна, достовірна) інформація, наведена у систематизованому вигляді, придатна для аналізу і прийняття певних управлінських рішень. На даному етапі появляються нові вимоги до організації обліку і звітності на підприємствах з врахуванням того, яка інформація потрібна задля потреб управління та регулювання діяльності.

Одне з найактуальніших питань організації бухгалтерського обліку на всіх підприємствах є формування облікової політики. Дивлячись на інформаційні потреби компанії і особливості її діяльності підприємства створюють облікову політику для ведення управлінського обліку. У нормативних документах, що

регулюють облік певних об'єктів, представлено кілька варіантів вирішення деяких облікових питань. Згідно з п. 1.2. Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджених Наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 р. № 635, підприємство самостійно на основі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку й других нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку визначає за погодженням з власником (власниками) або уповноваженим його органом (посадовою особою), відповідно до установчих документів, облікову політику підприємства, і зміни до неї.

Щодо управлінського обліку, облікова політика підприємства – це сукупність способів ведення обліку, калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) і складання внутрішньої звітності задля контролю й управління діяльністю підприємства.

Управлінська облікова політика багатостороння. При створенні управлінської облікової політики можна зауважити досвід фахівців компанії, що ведуть управлінський облік, а також найкращий світовий досвід, визначений у міжнародних стандартах фінансової звітності, важливий її принцип – «переважання сутності над формою», що підходить цілям управлінського обліку.

Наприклад, при виборі способів оцінки в управлінському обліку може бути використана оцінка за справедливою вартістю, це значить, що до обліку приймається реальна ринкова вартість ресурсу, а не його балансова вартість. Або спільне віднесення витрат з їх носієм, а не з періодом їх створення. Звідси отримується, що в бухгалтерському обліку витрати належать до періоду їх виникнення, а в управлінському обліку ми маємо можливість прямо віднести витрати до джерела їх створення – або до центру фінансової відповідальності чи до певної угоди. При розробці облікової політики управлінський персонал має обов'язок дотримуватись правил і вимог облікового законодавства для забезпечення якісних характеристик усіх форм фінансової звітності та принципів її формування.

У наказі про управлінську облікову політику вказуються: варіанти обліку й оцінки об'єктів обліку; перелік центрів витрат і центрів відповідальності; форми первинних документів і облікових реєстрів, форми звітів центрів витрат і центрів відповідальності; робочий план рахунків управлінського обліку; перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг); методи калькулювання собівартості продукції; порядок оцінки незавершеного виробництва; бази розподілу адміністративних витрат та витрат на збут для складання калькуляції собівартості з метою ціноутворення; бази розподілу загальновиробничих витрат, трансфертні ціни; методи обчислення резерву сумнівних боргів; перелік створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів; поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку; правила документообігу і технологія обробки облікової інформації; переоцінку необоротних активів; періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань, порядок контролю господарських операцій; інші рішення, необхідні для організації управлінського обліку.

Способи управлінського обліку, які зазначені організацією при формуванні облікової політики, використовуються з 1 січня року, наступного за роком затвердження конкретного організаційно-розпорядчого документа. Облікова політика підприємства може мінятися, якщо:

- змінюються вимоги органу, який затверджує П(С)БО;
- нові положення облікової політики направляють на правдиве відображення подій чи операцій у фінансовій звітності. Не є зміною облікової політики інформація, яку можна віднести до: подій або операцій, які розрізняються за змістом від пройдених подій чи операцій; подій або операцій, яких не було раніше. В даний конкурентний час, керівники компаній зобов'язані шукати і розглядати схожі варіанти рішень проблем, які виникають на шляху розвитку організацій. Кожне прийняте рішення має бути обґрунтоване. Тому процес управління підприємством має бути не стихійним, а продуманим й запланованим заздалегідь.

Отже, умови ринку весь час змінюються, конкуренти спрямовують усю силу на здобуття переваг, пропонуючи споживачам нові послуги, знижуючи ціни, тарифи. Управлінський облік дозволяє формувати і застосовувати економічну інформацію для того, щоб приймати важливі управлінські рішення, а отже створення облікової політики задля цілей управлінського обліку є дуже важливим етапом постановки управлінської облікової системи підприємства.

РОЗДІЛ 2

УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ЯК СКЛADOVA УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

2.1. Зміст, завдання і методи управлінського аналізу

Аналіз (від грец. analysis) переводиться як процеси уявного або фактичного розкладання цілого на частини задля пізнання його внутрішньої природи. Аналіз постає в діалектичній єдності з терміном «синтез» – об'єднання раніше розчленованих елементів об'єкта в одне ціле. У літературі економічний аналіз поділяється на кільк ознак. Першою є управлінська ознака. Зокрема, Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній економічний аналіз підприємства поділяють на управлінський аналіз та фінансовий аналіз. До управлінського аналізу належать внутрішній фінансовий аналіз й внутрішній виробничий, які полягають у дослідженні таких аспектів діяльності підприємства:

- обґрунтованість та реалізація бізнес-планів;
- виробництво продукції;
- ефективність діяльності підприємства;
- умови виробництва;
- використання виробничих ресурсів;
- маркетинг;
- економічна ефективність виробництва й отримання прибутку.

Звідси висновок, що управлінський аналіз є комплексним аналізом внутрішніх ресурсів та зовнішніх можливостей підприємства, що спрямований на оцінку поточного стану бізнесу, його сильних і слабких сторін, виявлення стратегічних проблем. Передавання інформації власникам або зацікавленим особам для утвердження управлінських рішень, вибору пропозицій розвитку, визначення стратегічних пріоритетів і є метою даного обліку.

Для успішного проведення управлінського аналізу важливо не лише підкреслити поняття «управлінський аналіз» і мету, але і зазначити інші визначення: завдання, об'єкти, предмет та інші елементи. Всі ці поняття узагальнені і наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.

Основні елементи управлінського аналізу

Поняття	Зміст
Предмет	управлінські стосунки і бізнес-процеси господарської і комерційної діяльності підприємств
Об'єкти	різні аспекти діяльності структурних підрозділів господарюючого суб'єкта та діяльності загалом
Суб'єкти	менеджери, бухгалтери-аналітики, маркетологи, зовнішні консультанти, найняті для проведення аналітичної роботи
Основна мета	використання результатів в управлінні задля зростання результатів у майбутньому
Задачі	оцінка внутрішніх та зовнішніх чинників; загальних тенденцій розвитку економічних процесів; резервів підвищення ефективності виробництва
Інформаційна база	законодавчі і нормативні акти (закони, постанови, інструкції, вказівки); Планово-нормативна документація (бізнес-план, ліміти, нормативи); Бухгалтерська (фінансова) звітність, дані бухгалтерського (фінансового) обліку; Бухгалтерська (управлінська) звітність, дані бухгалтерського (управлінського) обліку; Статистична звітність, дані статистичного обліку Податкова звітність, дані податкового обліку; Акти ревізій і перевірок; Показники фірм-конкурентів; Середньогалузеві
Вимірники інформації	натуральні, трудові, вартісні
Методи	порівняння, факторний детермінований і стохастичний (кореляційний) аналіз, ABC-аналіз; SWOT-аналіз, bsc-аналіз, маржинальний аналіз; метод розрахунку інвестицій,
Головні споживачі	керівництво (адміністрація) підприємства, власники, топ-менеджери

Форма узагальнення результатів аналізу	звіт про проведений аналіз, пояснююча записка (бізнес-план), програма по реалізації обґрунтованих управлінських рішень
Ступінь відкритості інформації	є комерційною таємницею, має конфіденційний характер

Вчені, зокрема О.М. Гайдаєнко та Н.С. Шевчук, виділяють три види управлінського аналізу за змістом вирішення конкретних завдань:

- перспективний (прогнозний, попередній) аналіз;
- оперативний аналіз;
- поточний (ретроспективний) аналіз .

М.А. Вахрушина також доводить, що «управлінський аналіз проводить три види внутрішнього аналізу – ретроспективний, оперативний і перспективний, усім з них властиве вирішення власних завдань».

Ретроспективний аналіз здійснюється для поточного контролю за господарською діяльністю. Його особливістю є вивчення процесів та явищ, що відбулися, і підрахунок невикористаних резервів. Це найбільш розповсюджений для використання вид економічного аналізу.

Оперативна економічна оцінка короткострокових змін у виробничих процесах щодо певної програми розвитку конкретної керованої економічної системи і забезпечення її нормального функціонування і є метою оперативного економічного аналізу .

Перспективний аналіз (короткостроковий і стратегічний)– це такий вид аналізу, що перевіряє перспективи розвитку діяльності підприємства. Переважно під час даного аналізу прогнозуються доходи, витрати і фінансові результати та створюються управлінські рішення.

Зміст управлінського аналізу поданий на рис. 2.1.

Зміст управлінського обліку найправильніше демонструє тлумачення, наведене у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» – це система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством.

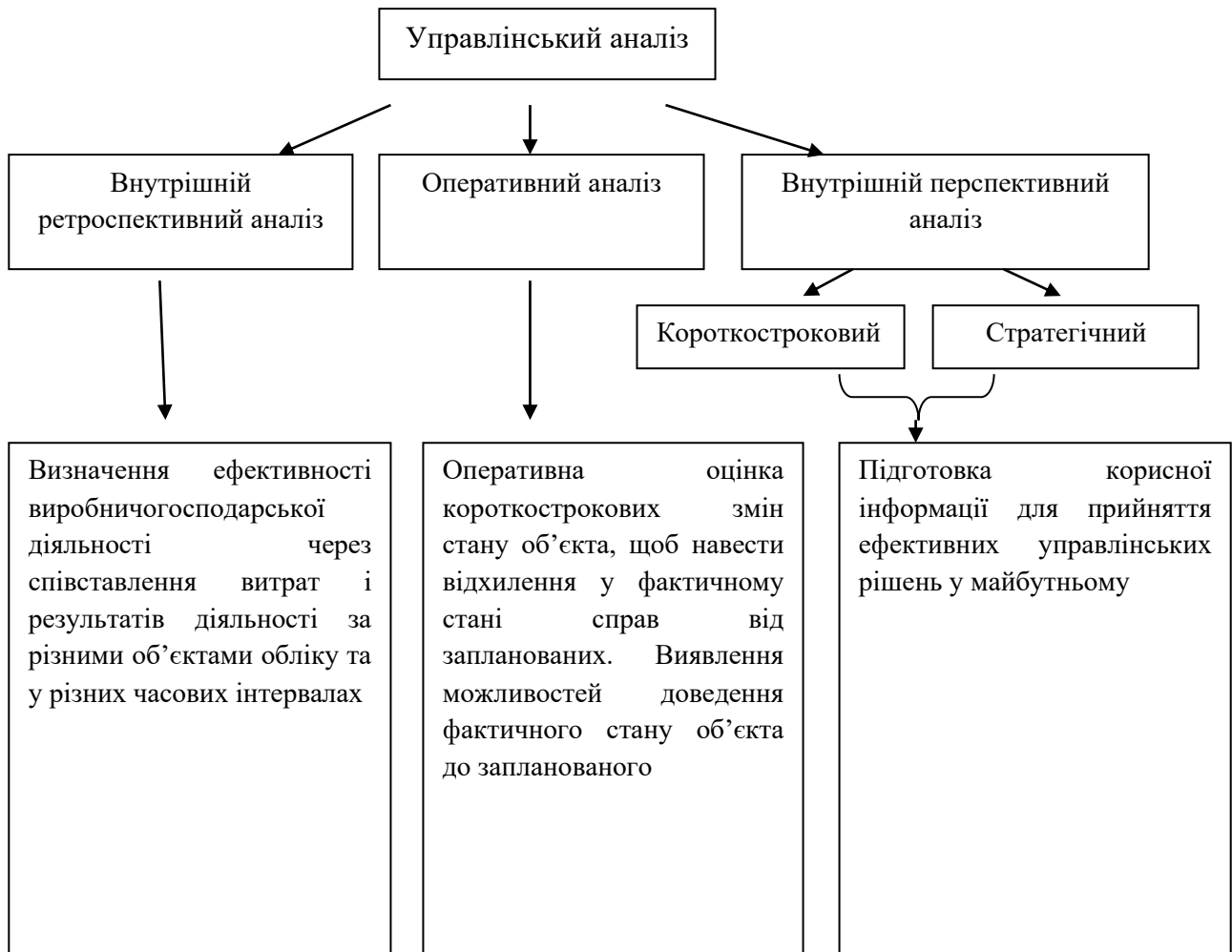

Рис. 2.1. Зміст управлінського аналізу

Управлінський аналіз показує:

- що заважає дійти до ефективного розміщення цінностей
- чи немає вакууму або повторення функцій в системі управління;
- чи рівні повноваження і відповідальність;
- чи ефективно застосовуються виконавча вертикаль і горизонтальні зв'язки;
- чи немає конфлікту прав;
- чи існує розділення влади,
- чи є механізми координації і чи не є вони ваговитими;
- чи нормальна система управління вибраному сегменту ринку, організаційній структурі і персоналу.

Доведено, що при управлінському аналізі йдеться про оцінку економічного потенціалу підприємства, його співставлення з іншими фірмами, наведення місця фірми в системі рангування на національному і міжнародному рівні. До таких показників переважно входять активи підприємства, об'єм продажу, показник валового або чистого прибутку, число зайнятих, науково-технічний потенціал підприємства.

Принципи управлінського аналізу діяльності підприємства:

- Системний підхід, де підприємство наводиться як складна система, що діє в середовищі відкритих систем і поділяється на ряд підсистем.
- Динамічний принцип і принцип порівняльного аналізу.
- Принцип комплексного аналізу всіх підсистем, що складають елементи підприємства.
- Принцип врахування специфіки підприємства (галузевої і регіональної).

Управлінський аналіз винайшли, щоб забезпечити управлінський апарат підприємства інформацією, яка потрібна, щоб управляти і контролювати діяльність підприємства. Значна частка аналітичної інформації, що пов'язана з аналізом ресурсів виробництва, входить до проміжної інформації, яка так віддзеркалюється в результативних показниках. Звідси виходить, що аналіз у процесі управління постає як елемент зворотного зв'язку між системами, що управляють.

Управлінський аналіз вирішує завдання:

- показує внутрішні і зовнішні фактори, стабільний чи випадковий характер неспівпадінь і є інструментом обґрунтованого планування;
- ставить основні закономірності розвитку підприємства;
- веде до кращого використання ресурсів, виявляючи невикористані можливості, показуючи напрямки пошуку резервів і способи їх реалізації;
- сприяє вихованню колективу організації для ощадливості і економії;

- впливає на покращення механізму самоокупності підприємства, а також системи управління, показуючи її недоліки та шляхи кращої організації управління.

Якщо облік надає інформацію, то управлінський аналіз має зробити з неї придатну для прийняття рішення. Логічна обробка, причинне вивчення, узагальнення фактів, їх систематизація, висновки, пропозиції, пошук резервів - все це завдання управлінського аналізу, який створений забезпечити обґрунтованість управляючого рішення і збільшити його ефективність.

Управлінський аналіз працює по різних методам, що обумовлено багатьох вирішуваних ним завдань. Методи управлінського аналізу підрозділяються на соціологічних і аналітичних.

Соціологічні методи:

- Метод опиту - спрямований на здобуття інформації від учасників процесів чи явищ, які досліджуються. Цей метод має кілька видів: групове і індивідуальне анкетування; поштовий, пресовий і телефонний опит; формалізоване, фокусуюче і вільне інтерв'ювання.

- Метод спостереження - спрямований на великий збір інформації, що здійснюється з розвитком досліджуваних проблем. Види спостереження: польове і лабораторне, систематичне і несистематичне, увімкнене і неувімкнене, структуралізоване і неструктуралізоване.

- Метод експерименту - спрямований на перевірку життєздатності явища (проблеми), що досліджується. Види експериментів: польові, лабораторні, лінійні, паралельні і так далі.

- Метод аналізу документів - спрямований на роботу всієї повноти інформації, яка є в документі. Види: якісний (традиційний) і формалізований (контент-аналіз) аналіз.

Аналітичні методи включають:

- Метод порівняння (співвставлення показників для встановлення неточностей від планових показників, визначення їх причини і виявлення резервів). Головні види порівнянь, вживані при аналізі: звітні показники з

плановими показниками; планові показники з показниками попереднього періоду; звітні показники з показниками попередніх періодів; показники роботи за кожен день, показники роботи певного підрозділу з такими ж показниками роботи інших підрозділів; показники співвставлення ділових і особистих якостей одних працівників з такими самими якостями інших (можливе попарне порівняння); показники порівняння індивідуальних показників з середніми по підрозділу; ; показники порівняння з середньогалузевими даними; показники технічного рівня і якості продукції даного підприємства з показниками аналогічних підприємств; показники результатів роботи до і після введення будь-яких нововведень. Порівняння вимагає забезпечення порівнянності показників (єдність оцінки, порівнянність календарних термінів, усунення впливу відмінностей в об'ємі і асортименті, якості, сезонних особливостей і територіальних відмінностей, географічних умов і т. д.).

- Індексний метод (сортування по чинниках відносних і абсолютних неспівпадінь узагальнювального показника). Він використовується при вивченні складних явищ, деякі елементи яких не можна виміряти. Індeksi потрібні для оцінки здійснення планових завдань, для встановлення динаміки явищ і процесів.

- Балансовий метод (відношення пов'язаних показників з метою з'ясування та виміру їхнього взаємного впливу, в тому числі підрахунку резервів збільшення ефективності виробництва). При використанні балансового методу аналізу зв'язок між різними значеннями показують у формі рівності підсумків, які були отримані через різні зіставлення.

- Метод статистики (віддзеркалення цифрових показників, що характеризують проходження різних процесів, станів об'єктів із поставленою для цілей дослідження періодичністю). У статистичному дослідженні визначають такі етапи: реєстрація, облік первинних даних з використанням спеціальних форм; систематизація і угруповання даних по певних ознаках; надання даних в зручному для сприйняття і аналізу вигляді; проведення аналізу по з'ясуванню суті процесів, що відбуваються, і взаємозв'язків складових їх елементів.

- Метод ланцюгових підстановок (набуття відредагованих значень узагальнювального показника через порівняння значень двох показників, що стоять поруч в ланцюзі підстановок).
- Метод елімінування (показ дії певного чинника на загальні показники організаційної діяльності).
- Графічний метод (засіб демонстрації процесів, числення ряду показників, оформлення результатів аналізу). Графічне зображення економічних показників поділяють за призначенням (діаграми порівняння, хронологічні і контрольно-планові графіки), а також за способом побудови (лінійні, стовпчикові, круги, об'ємні, координатні і ін.). У правильній побудові графічні засоби наповнені наочністю, виразністю, доступністю, сприяють аналізу явищ, їх узагальненню і вивченню.
- Функціонально-вартісний аналіз (вибір найоптимальніших варіантів, що показують рішення в умовах, які створилися або планованих).

2.2. Місце управлінського аналізу в системі економічного аналізу й управлінського обліку

Враховуючи дане дослідження, питання про значення управлінського аналізу в системі управлінського обліку й економічного аналізу є невід'ємним. Досі це питання залишається невирішеним. Одні науковці показують зв'язок управлінського аналізу з управлінським обліком, а інші стверджують, що управлінський аналіз є складовою частиною економічного аналізу.

Економічний аналіз ділиться на зовнішній (фінансовий) і внутрішній (управлінський), це пов'язано з тим, що у двох видах аналізу застосовується інформація, яка створена в рамках відповідно зовнішнього (фінансового) і внутрішнього (управлінського) обліку. Є.В. Мних стверджував, що в традиційному значенні зовнішній (фінансовий) аналіз є методом оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства на основі його бухгалтерської звітності. Такий вид аналізу може використовуватися і менеджментом

підприємства, і будь-яким зовнішнім аналітиком, так як в основному базується на загальнодоступній інформації. В основі фінансового аналізу лежить аналіз фінансової звітності. При цьому він є менш детальним і більш формалізованим. Цей вид аналізу важливий, але має недолік – відсутність оперативності, через що менеджер не має можливості в цей момент оцінити досягнуті результати, розрахувати ефективність діяльності окремих структурних підрозділів, оперативно використати одержану інформацію. Його інформаційна база набагато ширша і включає будь-яку інформацію, яка циркулює всередині підприємства і корисна для прийняття управлінських рішень. Відповідно розширюються і можливості аналізу.

Таким чином, використання результатів економічного аналізу для внутрішніх потреб ще не відповідає його трансформації в управлінський аналіз. Управлінський аналіз має бути оперативним. О.М. Гайдаєнко та Н.С. Шевчук стверджують, що для ефективного управління виробничою діяльністю одного економічного аналізу не досить, і лише у разі єдності економічного й оперативного аналізу можна вивчити роботу підприємства і визначити перспективи його розвитку в майбутньому.

Управлінський аналіз є одним із видів економічного аналізу, що генерують інформацію для менеджменту (див. рис. 2.2).

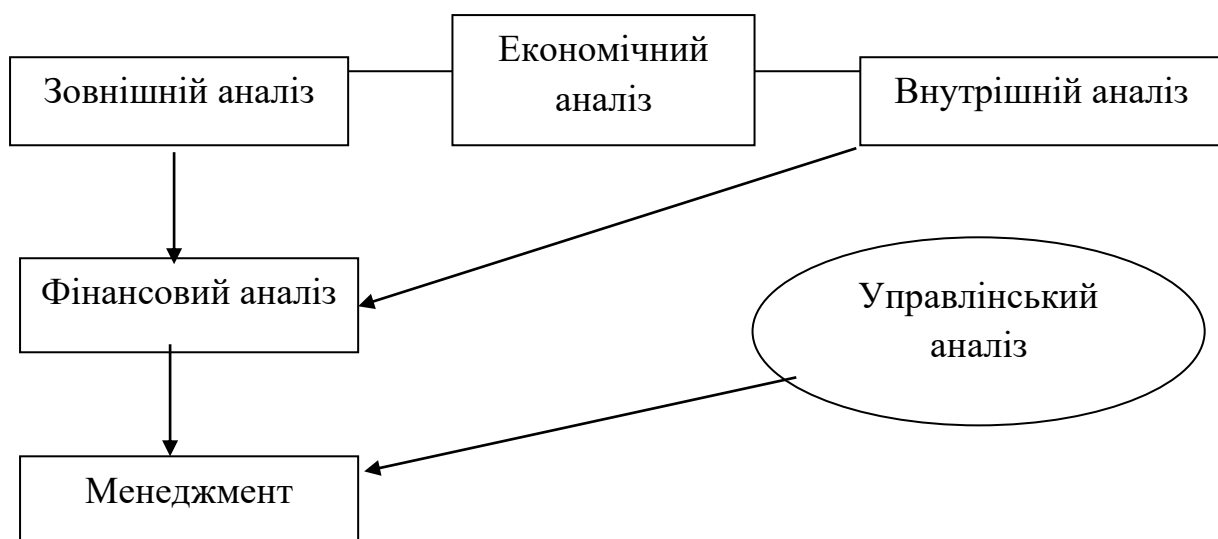

Рис. 2.2. Місце управлінського аналізу в системі економічного аналізу (за ознакою широти і доступності інформації)

Управлінський аналіз являє собою вид економічного аналізу, а також є складовою частиною управлінського обліку, яка призначена для забезпечення інформаційних потреб менеджменту з метою вироблення тієї чи іншої господарської тактики. З одного боку, управлінський аналіз базується на даних, сформованих у межах управлінського обліку. З іншого боку, у процесі проведення управлінського аналізу використовуються методи і процедури економічного аналізу. Крім того, сам термін «управлінський аналіз» вказує на взаємозв'язок управлінського аналізу з управлінським обліком і економічним аналізом. Взаємозв'язок управлінського аналізу й управлінського обліку наведений на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Модель взаємозв'язку управлінського аналізу з системою управлінського обліку

У процесі дослідження встановлено, що управлінський аналіз відіграє важливу роль у системі управління підприємством, призначений для внутрішнього користування, має конфіденційний характер, оцінює поточні та

майбутні результати діяльності структурних підрозділів та діяльності підприємства загалом із метою прийняття оперативних управлінських рішень. Він будується на методології економічного аналізу і є складником управлінського обліку.

2.3. Взаємозв'язок управлінського обліку та аналізу в контексті стратегічного управління підприємством

Управлінський облік надає інформацію, яка націлена на задоволення потреб поточного і стратегічного управління, на оптимізацію використання ресурсів, на забезпечення об'єктивної оцінки діяльності його окремих підрозділів тощо. Важливість розгляду зв'язку управлінського обліку і аналізу в системі управління підприємством зараз є метою і завданням.

Забезпечення ефективного управління виробництвом, виробничими ресурсами, витратами на виробництво та собівартістю продукції, робіт або послуг є призначенням і управлінського обліку, і управлінського аналізу. Управлінський облік та аналіз тісно використовують подібну методологію розрахунків, аналітичних досліджень та прогнозів. Нормативна, облікова, планова, звітно-статистична та зовнішня публічна інформація, дані спеціальних обстежень, опитування спеціалістів, преси є інформаційною базою управлінського обліку та аналізу. А споживачами їхнього аналітичного продукту є керівництво та різні групи внутрішніх користувачів. Проте управління підприємством в умовах ринкового середовища потребує чіткої визначеності його перспектив розвитку, науково обґрунтованих підходів до досягнення не лише поточних, але й довгострокових (стратегічних) цілей. Таке управління передбачає окреслення стратегії діяльності підприємства як сукупності виважених дій у досягненні глобальної мети і належну реакцію при формуванні нормального середовища та виникненні загроз в досягненні успіху.

Хороше управління підприємством в даний час функціонування можливе з позиції стратегічного мислення і прийняття стратегічних управлінських рішень.

Для розробки і реалізації даних рішень важливо вчасно отримувати та аналізувати оперативні дані, що складають основу інформаційної бази стратегічного управління і формуються дякуючи злагодженому функціонуванню таких двох систем: управлінського обліку та управлінського аналізу. Управлінський облік сприяє проведенню організаційної роботи методом створення і вдосконалення ефективної системи обміну інформацією й пов'язує обліковий процес із управлінням підприємством на його шляху до успішної реалізації стратегії. Дякуючи оперативним та стратегічним дослідженням можна сформулювати пріоритетні сфери бізнесу, чинники розвитку; здійснена оцінка сильних і слабких сторін участі підприємства на ринку, можливостей і загроз, наслідків переходу на нові стратегії, визначений вплив факторів очікуваного періоду, рушійні сили розвитку внутрішнього і зовнішнього економічного середовища.

Задля покращення свого кваліфікаційного статусу бухгалтер-аналітик повинен відповідати деяким вимогам, що дозволить йому правильно розуміти стратегічні управлінські завдання керівництва та вчасно і результативно їх виконувати. Удосконалення бухгалтерської управлінської служби в напрямку посилення її взаємозв'язку із системою стратегічного управління є невід'ємною складовою створення на підприємстві нової системи управління, що в свою чергу дозволить якісно відстежувати, аналізувати та контролювати усі зміни, охоплюючи всі сфери господарської діяльності, оперативно отримувати інформацію, яка потрібна, щоб здійснити здійснення відповідних заходів щодо підвищення ефективності виробництва та роботи підприємства загалом. Залишається предметом наукової суперечки, що потребує подальшого дослідження і вдосконалення питання запровадження, взаємозв'язку та якісного функціонування на підприємстві систем стратегічного управлінського обліку, а також стратегічного аналізу як обліково-аналітичної бази стратегічного управління.

РОЗДІЛ 3

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК - ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Проблеми та перспективи розвитку управлінського обліку в Україні на прикладі конкретного підприємства

В тому, що управлінський облік є дуже важливим в системі управління сьогодні вже ніхто не сумнівається.

Проте з розвитком виробничих систем і технологій, покращенням теорії та практики менеджменту виникає потреба удосконалювати і збільшувати якість уже створених систем управлінського обліку.

Вивчаючи і досліджуючи дане питання буде взято і певне досліджуване підприємство ТзОВ «Фолдер» і усі інші підприємства в цілому.

Товариство з обмеженою відповідальністю "ФОЛДЕР", надалі «Товариство», створене в результаті об'єднання майнових та грошових вкладів його учасників з метою одержання прибутку та є підприємством, що діє на принципах самоокупності та самофінансування. Було засноване 6 грудня 1999 року. Товариство здійснює свою діяльність у відповідності до Цивільного Кодексу України, Господарського Кодексу України та інших Законодавчих актів даної галузі. Керівником «ФОЛДЕР» є Свирид Іван Ярославович, згідно з даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. Дане підприємство має 5 засновників: Цвинтарний Юрій Васильович 80 100 грн. (30%), Свирид Іван Ярославович 53 400 грн. (20%), Свирид Володимир Ярославович 53 400 грн. (20%), Данилюк Віктор Романович 53 400 грн. (20%), Ярославич Любомир Володимирович 26 700 грн. (10%).

Товариство створене на невизначений термін діяльності. Воно є юридичною особою з моменту реєстрації, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в банківських установах, печатку із своєю назвою, штампи, товарний знак та інші реквізити.

Метою створення даного підприємства є задоволення потреб в його послугах/роботах, товарах та реалізації на основі отриманого прибутку інтересів засновників, а також економічних та соціальних інтересів трудового колективу.

Основним предметом діяльності є:

- Виробництво товарів народного споживання, комплектуючих та підготовка сировини для виробництва (виготовлення паперово-білових виробів, канцелярських товарів та ін..).
- Гуртова та роздрібна торгівля промисловими та продовольчими товарами, комплектуючими та сировиною, постачальницько-збутова та посередницька діяльність.
- Надання транспортних послуг, здійснення вантажних та пасажирських перевезень по території України та за її межами.
- Надання платних послуг населенню, підприємствам, установам та організаціям.
- Здійснювати зовнішню економічну діяльність у відповідності із законодавством України, самостійно вести експортно-імпортні, валютні, бартерні, посередницькі та інші операції.

Товариство керується у своїй діяльності діючим законодавством, чинним Статутом, а також внутрішніми правилами процедур та іншими локальними нормативними актами.

Статутний капітал підприємства становить 267 тис. грн., але може поповнюватися за рахунок прибутку від господарської діяльності, а якщо необхідно – за рахунок додаткових вкладів учасників. Здійснюється оперативний і бухгалтерських облік своєї роботи, веде статистичну звітність відповідно до чинного законодавства.

Ось основні чинники, що показують розвиток системи управлінського обліку:

- прийняття рішень щодо ціноутворення;

- підтримка прийняття рішень в таких областях, як інвестиційні проекти, придбання нового бізнесу і запуск виробництва нової продукції;
- підтримка стратегічного розвитку та планування;
- важливість забезпечувати потреби ринку інформацією про результати діяльності підприємства, як фактичних, так і прогнозованих;
- потреба знати порівняльні результати діяльності різних видів бізнесу, щоб приймати обдумані і обґрунтовані рішення щодо майбутнього способу розвитку всіх окремих видів.

Виходячи з визначених вище факторів, управлінський облік має розвиватися за напрямками:

- стратегічний управлінський облік;
- управлінський аналіз.

На шляху впровадження управлінського обліку є перешкоди, тобто подолання дискусійних проблем методології обліку і необхідність організаційних заходів щодо його впровадження. Сильною перешкодою поширення управлінського обліку в країні є відсутність чіткого встановлення переліку складових даного обліку.

В Україні створенню вище зазначеної проблеми приділяється багато уваги від вітчизняних дослідників М. Чумаченка, С. Голова, Л. Сухаревої та ін. Однак на практиці лише деякі вітчизняні підприємства використовують систему управлінського обліку для кращого вирішення питань і проблем ведення бізнесу. Поясненням цього є відсутність певного обсягу знань у керівництва. Багато керівників часто не усвідомлюють значення управлінського обліку в організації і не зовсім чітко розуміють мету та завдання, які поставлені перед ними. Тому виокремлюючи проблеми у функціонуванні системи управлінського обліку на українських підприємствах, в тому числі і на нашому підприємстві ТзОВ «Фолдер», як частини об'єкта дослідження, потрібно зупинитися на найбільш типових на сьогодні:

- Вибір варіанта побудови системи - це найвідповідальніший крок. Адже розмір підприємства, галузь та сфера діяльності хотітимуть індивідуального підходу.

- Робота над створенням системи управлінського обліку фінансового департаменту.

- Відсутність обдуманого організаційної структури підприємства, недововленість з виконавцями та користувачами інформації буде призводити до суперечок даних та неможливості отримувати результати роботи та виконувати їх контроль.

- Відсутність групування витрат за місцями виникнення та центрами відповідальності.

- Складність у технічному функціонуванні системи.

- Відсутність у менеджменту значення необхідності мотивації працівників складати якісні звіти є причиною спотворення результатів роботи усього підприємства.

- Невизначеність кваліфікаційних вимог до спеціалістів, котрі відповідають за постановку та ведення управлінського обліку

Також згідно з великим аналізом навчально-методичної літератури, публікацій та досліджень, у процесі спостереження було виявлено проблеми щодо системи управлінського обліку для українських підприємств:

- сьогодні система зведень рапортів, довідок та звітів на українських підприємствах в більшості дуже коротка та не відповідає вимогам (повнота інформації, її зіставлення, оперативність, точність, стислість, доцільність);

- відсутній ряд конкретних форм аналітичних звітів;

- немає ієрархії форм звітів для різних рівнів управління;

- відсутній чіткий регламент періодичності складання аналітичних звітів для різних користувачів.

Отже, здійснення повного наукового дослідження проблем організації управлінського обліку на підприємствах України поки що є неможливим, тому що

на більшості підприємств країни, як і в ТЗОВ «Фолдер», управлінський облік ще не сформувався як цілісна система збору, класифікації та узагальнення певної інформації для управління. В більшості випадків організацію управлінського обліку розглядають як один із елементів організації цілісної облікової системи на підприємстві. Практичне застосування управлінського обліку на підприємствах України не є поширеним явищем.

Так, застосування управлінського обліку на більшості сільськогосподарських підприємств призводить до формування витрат по підприємству на рахунках та показ фактичної собівартості продукції в кінці року. Сучасний план рахунків бухгалтерського обліку направлений в першу чергу на одержання інформації для складання фінансової звітності. В наслідок чого, потреби керівництва в інформації для управління несуть вторинний характер та підпорядковані методології фінансового обліку.

Ефективність та розвиток системи управлінського обліку пов'язана з певними факторами, сукупність яких забезпечує її правдивість в цілях аналізу і контролю. Виділимо такі чинники ефективності і дієвості організованої системи управлінського обліку на даному підприємстві і в Україні в цілому, це:

- правильне встановлення цілей і прогнозування розвитку підприємства за напрямками діяльності,
- правильно обрана система мотивації в підприємстві,
- адекватність самих бізнес-процесів та технологій, бізнес-напрямів, структурних підрозділів, що впливає на економію ресурсів,
- правильність обраного механізму планування і фінансування витрат, що дозволить вплинути на ціну продукції компанії,
- правильно обрана система мотивації в підприємстві, правильність визначення центрів відповідальності,
- налагодженість горизонтальних зв'язків і розподіл системи відповідальності щодо збирання інформації та складання бюджетів.

При цьому відсутність практичного досвіду, теоретичної та законодавчої нормативної бази щодо його ведення призводять до незадовільного його функціонування як системи.

Виділимо такі варіанти організації ефективного управлінського обліку конкретної компанії (див. рис. 3.1.).

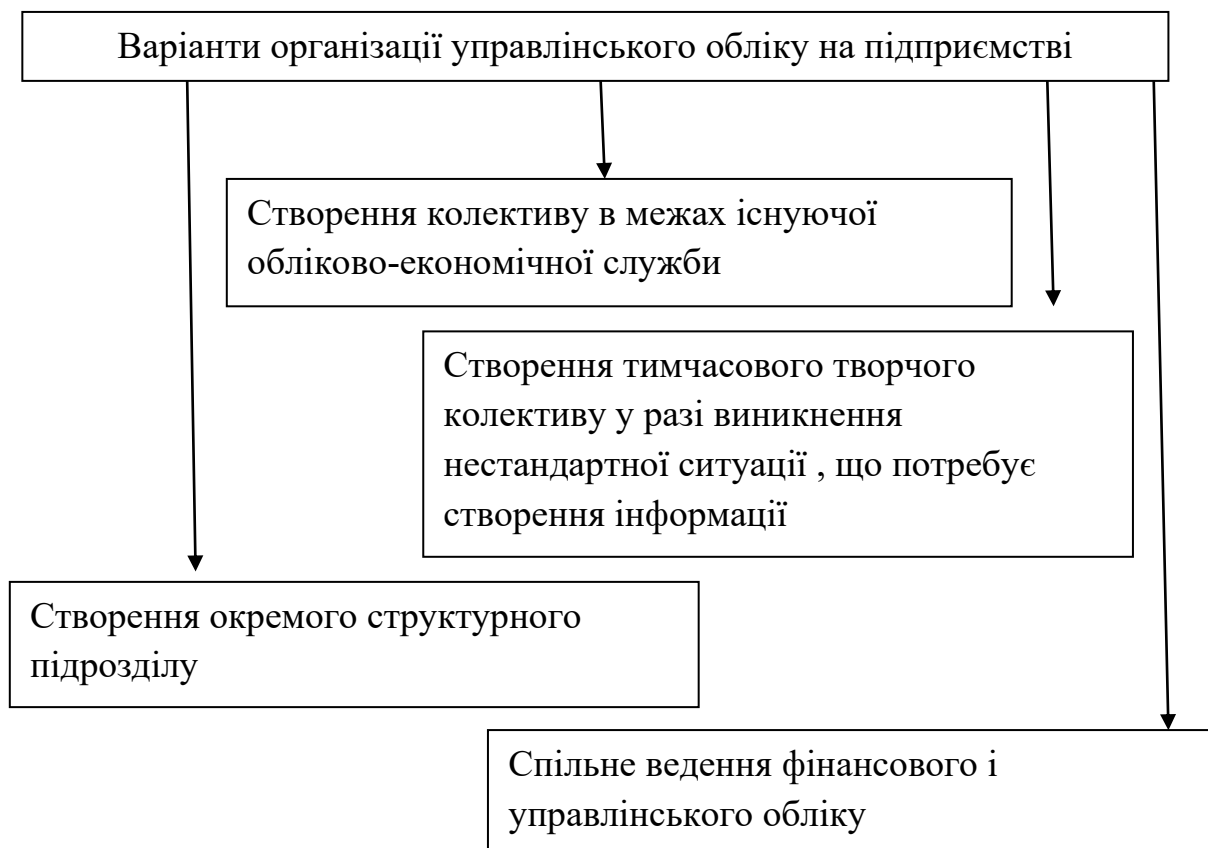

Рис. 3.1. Варіанти організації управлінського обліку на підприємстві

Також відзначимо напрями вдосконалення системи управлінського обліку на українських підприємствах (рис. 3.2.).

Проведемо аналіз різних показників на «Фолдер» і підсумуємо результати дослідження та ефективності.

1. Аналіз трудових ресурсів підприємства (табл. 3.1.). Для забезпечення ведення діяльності ТзОВ майже повністю укомплектоване необхідною кількістю працівників відповідної кваліфікації. досить значна. Це пояснюється і специфікою роботи і специфікою контингенту, який приходить працевлаштовуватись на дану роботу.

Рис. 3.2. Рекомендовані напрями вдосконалення системи управлінського обліку на українських підприємствах

1. Аналіз матеріально-технічного забезпечення (табл. 3.2.). Інформація про стан основних фондів. Для забезпечення надання послуг товариство укомплектоване необхідною технікою, спеціалізованими машинами та механізмами.

Таблиця 3.1

Аналіз трудових ресурсів підприємства

Показник	2020р.
1.Середньосписковачисельність штатних працівників, чол	115
2. В тому числі ІТП та АУП	24
3. Середньомісячна заробітна плата одного працівника, грн.	4880
4. В тому числі ІТП та АУП	6672

На балансі підприємства станом на 01.01.2020 року обліковуються основні фонди на загальну суму по залишковій вартості 229746,0 тис. грн. із них:

- фонди виробничого призначення – 23373,2 тис. грн.,
- об'єкти – 206372,8 тис. грн.

Таблиця 3.2

Аналіз матеріально-технічного забезпечення

Найменування	Станом на 01.01.2020 року
Будівлі і споруди	113,2
Транспортні засоби	23001,4
Офісні меблі, комп'ютерна техніка та інвентар	168,6
Інструмент, прилади та обладнання	90,0
Інші основні засоби	206372,8
Всього	229746,0
Коефіцієнт зносу (основні фонди виробничого призначення одержані - 54 одиниці)	88,9%
Коефіцієнт придатності	11,1%
Коефіцієнт зносу (нові основні фонди виробничого призначення одержані та придбані підприємством)	3,3%
Коефіцієнт придатності	96,7%

Як видно з таблиці значна частина оборотних активів підприємства мають фізичний і моральний знос на рівні 90%, а це означає що підтримання їх в робочому стані вимагає значних матеріальних ресурсів і не дозволяє в повному обсязі виконувати власними силами взяті зобов'язання, і як наслідок зобов'язує скористатися послугами сторонніх організацій.

2. Наявність, структура та забезпеченість фінансовими ресурсами підприємства. Залишок коштів на 01.01.2021 року становив 13,9 тис. грн.

На протязі 2020 року в процесі господарської діяльності підприємство одержало грошові кошти на загальну суму 16580,3 тис. грн., в тому числі:

- надходження грошових коштів від реалізації робіт по послуг - 2953,3 тис. грн.;
- надходження цільового фінансування на утримання та ремонт об'єктів роботи – 13605,0 тис. грн.;
- відсотки за залишками коштів та транзитні кошти на поточних рахунках – 22,0 тис. грн.;

Витрати грошових коштів за 2020 рік склали 16566,4 тис. грн., в т. ч.:

- оплата товарів, робіт, послуг – 9771,0 тис. грн.;
- оплата праці – 4391,0 тис. грн.;
- відрахування на соціальні заходи – 1173,0 тис. грн.;
- оплата зобов'язань з податків і зборів – 1154,1 тис. грн., із них:
 - ПДВ – 70,3 тис. грн.;
 - податок доходів фізичних осіб – 997,7 тис. грн.;
 - збір за спеціальне використання води – 2,9 тис. грн.;
 - військовий збір – 83,2 тис. грн.
- інші витрачання (банківські послуги, послуги страхування, господарські та інші) – 77,3 тис. грн., з них:
 - банківські послуги – 44,0 тис. грн.;
 - послуги страхування, техогляд – 28,3 тис. грн.;
 - інші господарські послуги – 5,0 тис. грн.

Крім коштів одержаних від господарської діяльності та цільового фінансування підприємство на протязі 2020 року одержало кошти в статутний фонд в сумі 5250,0 тис. грн. на формування власних оборотних активів.

За звітний період використані статутні кошти в сумі 592,9 тис. грн. в т. ч.:

- заробітна плата – 9,9 тис. грн.;
- нарахування і утримання з заробітної плати – 5,1 тис. грн.;
- придбання основних засобів – 243,4 тис. грн., із них:
 - офісні меблі – 32,6 тис. грн.;
 - оргтехніка – 63,1 тис. грн.;
 - обладнання і механізми – 147,7 тис. грн.;
- необоротні активи та їх обслуговування (1С, МЕДОК) – 9,4 тис.грн.;
- капітальний ремонт приміщень – 177,0 тис. грн.;
- МШП – 2,5 тис. грн.;
- матеріали – 42,0 тис. грн.;
- експертиза, реєстрація транспортних засобів – 21,6 тис. грн.;
- послуги (зв'язок, навчання по ОП, банківські) – 11,6 тис.грн.

Таблиця 3.3

Аналіз обсягу виконаних робіт та наданих послуг

Місяць, 2020рік	Тис.грн
Січень	-
Лютий	4250
Березень	696
Квітень	747
Травень	-
Червень	5583
Липень	5275
Серпень	-
Вересень	21960
Жовтень	833
Листопад	-
Грудень	4600

Залишок коштів на кінець звітного періоду становить 4657,1 тис. грн.

1. Аналіз обсягу виконаних робіт та наданих послуг (табл. 3.3.). Натуральні та вартісні показники.

Джерело: складено автором на основі внутрішньої документації підприємства.

3. Динаміка доходів, витрат, прибутковості/збитковості та рівня рентабельності підприємства.

Проведемо динаміку доходів, витрат, прибутковості/збитковості та рівня рентабельності підприємства на основі фінансової звітності підприємства за 2016 (табл. 3.4.) і 2020 (табл. 3.5.) роки. Решта 2017, 2018, 2019 роки (тис. грн) (див. додаток А).

Таблиця 3.4

Показники	Факт 2016 рік
Доходи всього, тис. грн.	15680.5
від реалізації робіт та послуг, в т. ч.:	15351.0
Виготовлення продукції	1909,8
монтаж нових та заміна старих машин	387,5
відновлення та влаштування приладів	163,7
інші операційні доходи, в т. ч.:	281.9
цільове фінансування на утримання і ремонт об'єктів;	
інші доходи (амортизація безкоштовно переданих осн. засобів)	47.6
Витрати всього, тис. грн.	15245.7
собівартість реалізованої продукції	12433.4
інші операційні витрати	2214.2
адміністративні витрати	
інші витрати	598.1
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	434.8
Витрати з податку на прибуток	78.3
Фінансовий результат (чистий прибуток)	356.5
Рентабельність, %	2.87

Таблиця 3.5

Показники	Факт 2020 рік
Доходи всього, тис. грн.	14281.5
від реалізації робіт та послуг, в т. ч.:	13899.4
Виготовлення продукції	1909,8
монтаж нових та заміна старих машин	387,5
відновлення та влаштування приладів	163,7
інші операційні доходи, в т. ч.:	374.2
цільове фінансування на утримання і ремонт об'єктів;	
інші доходи (амортизація безкоштовно переданих осн. засобів)	7.9
Витрати всього, тис. грн.	13544.2
собівартість реалізованої продукції	10382.3
інші операційні витрати	2613.8
адміністративні витрати	
інші витрати	548.1
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	737.3
Витрати з податку на прибуток	132.7
Фінансовий результат (чистий прибуток)	604.6
Рентабельність, %	5.82

Рентабельність підприємства щороку мінялася. Доходи і витрати у 2016 році були значно більші, ніж у 2020 році, проте чистий прибуток навпаки – підвищився за 2020 рік, також найвищий показник рентабельності припав саме на останній 2020 рік. Як видно з наведеної таблиці підприємство закінчило 2020 рік з чистим прибутком у сумі 604.6 тис. грн., який в подальшому буде направлений на розвиток матеріально-технічної бази та виробничу сферу.

4. Управлінський баланс. Показники балансу формуються на підставі розкритих господарських операцій вказаних у Таблиці 3.6 .

Таблиця 3.6

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього року
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1001	-	-
первісна вартість	1002	-	-
Знакопичена амортизація	1003	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	99.3	99.3
Основні засоби:	1010	329.0	189.8
первісна вартість	1011	2828.8	2872.4
Знос	1012	(2499.8)	(2682.6)
Довгострокові біологічна активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	4.0	4.0
Усього за розділом I.	1095	432.3	293.1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	7660.2	7920.1
у тому числі готова продукція	1103	6856.4	7138.1
Поточні біологічна активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2382.4	1884.4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2.9	22.8
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1.6	3.1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1.5	1.7
Витрати майбутніх періодів	1170	34.1	25.4
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	10082.7	9857.5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	10515.0	10150.6
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього року
I. Власний капітал			
Зареєстрований(пайовий) капітал	1400	267.0	267.0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3013.5	3618.1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3280.5	3885.1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2971.9	2936.5
Поточна кредиторська заборгованість за:			

довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3616.7	3027.6
розрахунками з бюджетом	1620	145.8	202.0
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	132.7
розрахунками зі страхування	1625	16.3	15.1
розрахунками з оплати праці	1630	81.8	83.9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	402.0	0.4
Усього за розділом III	1695	7234.5	6265.5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	10545.0	10150.6

За даними результати можна сказати, що дане підприємство розвивається, веде облік та звітність, але є суттєвий недолік в тому, що фактично відсутній окремо виділений управлінський облік, і фахівці, котрі б його здійснювали.

Пропозиція – видати наказ директора, про уповноваження одного фахівця займатись управлінським обліком на термін 2 місяці з метою перевірки доцільності ведення даного виду обліку на даному підприємстві і надання підґрунтя для прийняття наступних рішень з даного питання.

3.2. Основні тенденції управлінського обліку на сучасному етапі розвитку

Сьогодні в умовах ринкової економіки і сильної конкуренції в усіх сферах діяльності вагоме значення складає актуальна, достовірна та повна інформація для прийняття відповідних управлінських рішень. Дані бухгалтерського обліку є базою будь-якої інформаційної системи підприємства. В цьому полягає потреба покращення організації бухгалтерського обліку задля одержання більш повної інформації, проте даних фінансового обліку недостатньо, тому потрібно покращення системи управлінського обліку. Відбуваються певні зміни в розвитку управлінського обліку, тому їх урахування допоможе покращити обліковоаналітичне забезпечення для покращення процесу управління підприємством.

Питаннями розвитку управлінського обліку та його місцем в управлінні підприємством цікавилися такі вчені та економісти-практики, як, Р. Каплан, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, О. В. Карпенко, Л. В. Нападовська та інші. Але, на жаль, ще не до кінця вивченими є останні тенденції розвитку управлінського обліку, особливо стосовного орієнтації на споживача, що збільшує актуальність цього дослідження.

Сьогодні можна побачити деякі зміни в управлінському обліку. Виокремлюємо 7 основних трендів управлінського обліку:

- Збільшення від аналізу продукту до аналізу каналу збуту та рентабельності.
- Роль управлінського обліку в системі управління підприємством.
- Перехід до прогностного обліку.
- Аналітика, вбудована в методи системи управління підприємством.
- Вдосконалення методів управлінського обліку.
- Технологія управління інформацією та загальними службами в бізнесі.
- Потреба в покращених навиках та компетентності.

Однією з тенденцій в управлінському обліку є зсув до прогностного обліку. В даний час відбувається розрив між звітами бухгалтерів з управлінського обліку та бажаннями менеджерів. Це можна пояснити як поява нових потреб.

Наявність аналітики, вбудованої в методи системи управління підприємством, є теж важливою тенденцією. Аналітика формулює питання. Подальший аналіз прискорює виникнення більшої кількості питань. А аналітика допомагає дати відповідь на ці питання.

В управлінському обліку також визначається така тенденція, як технологія управління інформацією, де дані управлінського обліку застосовуються при здійсненні внутрішніх платежів як постачальникам послуг, так і користувачам. Така інформація теж показує, наскільки ефективно трансфертні ціни базуються на рівні витрат, і наскільки міняється ситуація, коли в організації інформаційні технології та загальні служби є доступними для внутрішніх підрозділів.

Однією з тенденцій в управлінському обліку є орієнтація на прогностичний характер з метою покращення прийняття стратегічних управлінських рішень. Просто аналіз і планування прийняття тактичних рішень в даний час є недостатніми, виникає потреба у прогнозуванні та розробці таких варіантів рішень, що укладаються в стратегію фірми, дають довгостроковий, а не короткостроковий ефект. Це пояснює появу такого різновиду управлінського обліку, як стратегічний.

Також важливою тенденцією розвитку управлінського обліку, окрім уже пройдених, є орієнтація не тільки на споживача в цілому, але і на його враження. Окремими витратами стають витрати на якість продукції, товарів, робіт, послуг. Від враження покупців залежить і рекламна кампанія, що вказує на наступну тенденцію – взаємозв'язок управлінського обліку з фінансовим обліком, менеджментом, маркетингом, фінансами, аналізом та іншими сферами діяльності. Відтак, можна зробити висновок, що сьогодні можна спостерігати появу різних методів і технік калькулювання собівартості в управлінському обліку. Це можна пояснити конкуренцією на глобальному ринку, технологічними інноваціями та постійно змінним ринковим середовищем.

Управлінський облік показує багато інформації, яка допомагає прийняти відповідні управлінські рішення. Серед основних тенденцій управлінського обліку на підприємствах в сучасному світі можна зазначити, що відбувається інтеграція управлінського обліку з іншими сферами діяльностями, є потреба у більш кваліфікованих бухгалтерях, покращуються методи управлінського обліку, відбувається орієнтація не лише на споживача, але і на його враження, важливим стає прогностичний характер управлінського обліку, визначення його місця в стратегії підприємства. Також виникає стратегічний управлінський облік як майбутнє традиційного, проте ці зміни є досить новими і потребують подальшого вивчення.

ВИСНОВКИ

Дослідивши особливості управлінського обліку на підприємстві і в цілому в Україні можна зробити такі висновки:

1. Система управлінського обліку займається підготовкою інформації про витрати, доходи та фінансові результати за центрами відповідальності для прийняття рішень, планування, контролю і регулювання.

2. З процесом еволюції даний вид обліку також розвивається, що демонструє нам періодизація, наведена і висвітлена в першому розділі даної роботи.

3. Розглянувши управлінський аналіз та різні позиції вчених щодо зв'язку між управлінським обліком та економічним аналізом бачимо, що навіть сам термін «управлінський аналіз» вказує на їх взаємозв'язок.

4. Здійснення повного наукового дослідження проблем організації управлінського обліку на підприємствах України поки що є неможливим, тому що на більшості підприємств країни, як і в ТЗОВ «Фолдер», управлінський облік ще не сформувався як цілісна система збору, класифікації та узагальнення певної інформації для управління. В більшості випадків організацію управлінського обліку розглядають як один із елементів організації цілісної облікової системи на підприємстві. Практичне застосування управлінського обліку на підприємствах України не є поширеним явищем.

5. Серед основних сучасних тенденцій управлінського обліку на підприємствах можна виділити, що відбувається інтеграція управлінського обліку з іншими сферами діяльностями, є потреба у більш кваліфікованих бухгалтерях, покращуються методи управлінського обліку, спостерігається орієнтація не лише на споживача, але і на його враження, важливим стає прогностичний характер управлінського обліку, визначення його місця в стратегії підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безверхня Ю.В. Управлінський аналіз як складова управлінського обліку. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. 2011р.
2. Бурденюк Т.Г. Сутність стратегічного аналізу та його роль в системі менеджменту підприємства. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/5387/1/.pdf> (дата звернення: 20.02.2020).
3. Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. Бухгалтерський управлінський облік: навч. посібник / за ред. Ф.Ф Бутинця. Житомир : ЖІТІ, 2000 р.
4. Голов С.Ф. Управлінський облік. К.: 2004 р.
5. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2018р.
6. Жицька І.В. Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних управлінських рішень. Участь молоді у розвитку економіки та суспільства України: матеріали VII Міжнародної наук.- прак. конф. (Київ, 24–25 березня 2016 р.). Київ, 2016р.
7. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 р. № 996-XIV, із змінами та доповненнями: сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Заросило А.П. Застосування методів управлінського аналізу в діяльності бюджетних установ. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». 2016 р.
9. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В. Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017р.
10. Карпенко О. В., Карпенко Д.В. Управлінський облік: навч. посібник. К: Центр учбової літератури, 2012р.

11. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній Г. Економічний аналіз : навч. посібник. Київ: Знання, 2008р.
12. Лишиленко О.В. бухгалтерський і управлінський облік: Навчальний посібник для ВУЗів.-К.: Центр навчальної літератури. 2004р.
13. Мала Н.Т. Управлінські рішення: класифікація та процес прийняття. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка". 2007 р.
14. Масаковський В. Про управлінський облік / В. Масаковський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006р.
15. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 URL: <http://search.ligazakon.ua>
16. Міністерства фінансів України. Наказ 27.06.2014 № 635 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України.
17. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник. Київ : Знання, 2011р.
18. Мошковська О.А. Еволюційний розвиток бухгалтерського управлінського обліку: історичний аспект. Збірник наукових праць ЧДТУ. 2010 р.
19. Нападовська Л. Управлінський облік: суть, значення та рекомендації щодо його використання в практичній діяльності вітчизняних підприємств. 2005 р.
20. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підручник для вузів. 2ге вид., перероб. та допов. К.: Київ нац. торг.екон. унт. 2010р.
21. Нікіфорова Н.А. Управлінський аналіз. Підручник 2013 р.
22. Пушкар М. С. Управлінський облік. Навчальний посібник для студентів економічних ВУЗів. Тернопіль, 1997р.
23. Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. Економічний аналіз: навч. посібник / за ред. Р.В. Федоровича. Тернопіль: Астон, 2010р.
24. Ф.Ф., Давидюк Т.В., Канурна З.Ф., Малюга Н.М., Чижевська Л.В. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності

“Облік і аудит” вищих навчальних закладів. / За ред. Проф. Ф.Ф. Бутинця. 3-тє вид., доп. І перероб. Житомир: 2005 р.

25. Фаріон І.Д. Стратегічний аналіз: навч. посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2009р.

26. Хенсен Д.Р. Управлінський облік. / Д.Р. Хенсен, М.М. Моувен, Н.С. Еліас, Д.У Сєнков . 5-е канад. вид. К.: Міленіум, 2002 р.

27. Хом’як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / Р.Л. Хом’як, В.І. Лемішовський, В.І. Воськало, В.С. Мохняк Львів : Бухгалтерський центр “Ажур”, 2010 р.

28. Чумаченко Н.Г. Розвиток управлінського обліку в Україні. Світ бухгалтерського обліку. 1999р.

29. Швець В. До питання нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку та фінансової звітності в умовах МСФЗ. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2015р.

30. Янчук Т.Ю. Впровадження управлінського обліку та еволюція його розвитку. Вісник ЖДТУ. 2010р.

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність підприємства

до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство
ТзОВ "Фолдер"

Дата(рік,місяць,число)

Коди		
2017	01	01
за ЄДРПОУ		
30673278		
за КОАТУУ		
2610400000		
за КОПФГ		
240		
за КВЕД		
17.23		

Територія **ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Виробництво паперових канцелярських виробів

Середня кількість працівників, осіб 47

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Б.Хмельницького, буд. 81/б, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300

62258

1.Баланс на 31 грудня 2016 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
1	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
2	3	4		
I. Необоротні активи				
Незавершені капітальні інвестиції	1005	99,3	99,3	
Основні засоби	1010	965,6	822,8	
первісна вартість	1011	2 606,4	2 678,7	
знос	1012	(1 640,8)	(1 855,9)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	4,0	4,0	
Усього за розділом I	1095	1 068,9	926,1	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4 069,5	5 352,6	
у тому числі готова продукція	1103	3 511,6	4 643,3	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 905,2	1 930,8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	13,0	4,1	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,4	3,6	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	49,8	10,2	
Витрати майбутніх періодів	1170	13,4	14,4	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	6 051,3	7 315,7	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	7 120,2	8 241,8	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	267,0	267,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 610,8	1 987,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 877,8	2 254,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2 476,7	2 084,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 303,8	3 101,4
розрахунками з бюджетом	1620	341,2	165,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	174,1	78,3
розрахунками зі страхування	1625	-	12,8
розрахунками з оплати праці	1630	87,1	57,6
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	33,6	565,5
Усього за розділом III	1695	5 242,4	5 987,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	7 120,2	8 241,8

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2016

		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 351,0	15 532,7	
Інші операційні доходи	2120	281,9	44,7	
Інші доходи	2240	47,6	45,6	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	15 680,5	15 623,0	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 433,4)	(12 008,1)	
Інші операційні витрати	2180	(2 214,2)	(1 569,8)	
Інші витрати	2270	(598,1)	(566,7)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(15 245,7)	(14 144,6)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	434,8	1 478,4	
Податок на прибуток	2300	(78,3)	(266,1)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	356,5	1 212,3	

Керівник

Головний бухгалтер

_____ (підпис)

_____ (підпис)

ЕЦП Свирид І.Я.

Свирид Іван Ярославович

(ініціали, прізвище)

ЕЦП Калин О.В.

Калин Оксана Василівна

(ініціали, прізвище)

Додаток 1

до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництваПідприємство
ТзОВ "Фолдер"

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2018	01	01
30673278		
2610400000		
240		
17.23		

Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Виробництво паперових канцелярських виробів

Середня кількість працівників, осіб 43

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Б.Хмельницького, буд. 81/б, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300

62258

1.Баланс на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	99,3	99,3
Основні засоби	1010	822,8	733,4
первісна вартість	1011	2 678,7	2 801,0
знос	1012	(1 855,9)	(2 067,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	4,0	4,0
Усього за розділом I	1095	926,1	836,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 352,6	5 525,7
у тому числі готова продукція	1103	4 643,3	4 791,7
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 930,8	2 250,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	4,1	23,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3,6	1,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10,2	10,2
Витрати майбутніх періодів	1170	14,4	41,4
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	7 315,7	7 852,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8 241,8	8 689,2

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	267,0	267,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 987,6	2 499,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 254,6	2 766,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2 084,0	2 721,5
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 101,4	2 904,7
розрахунками з бюджетом	1620	165,9	206,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	78,3	112,3
розрахунками зі страхування	1625	12,8	15,5
розрахунками з оплати праці	1630	57,6	73,1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	565,5	1,7
Усього за розділом III	1695	5 987,2	5 923,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	8 241,8	8 689,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2017

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 577,8	15 351,0
Інші операційні доходи	2120	828,6	281,9
Інші доходи	2240	45,0	47,6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	16 451,4	15 680,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 330,1)	(12 433,4)
Інші операційні витрати	2180	(2 970,0)	(2 214,2)
Інші витрати	2270	(527,5)	(598,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(15 827,6)	(15 245,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	623,8	434,8
Податок на прибуток	2300	(112,3)	(78,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	511,5	356,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕЦП Свирид І.Я.

Свирид Іван Ярославович

(ініціали, прізвище)

ЕЦП Калин О.В.

Калин Оксана Василівна

(ініціали, прізвище)

Додаток 1

до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФОЛДЕР"

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди

2019	01	01
30673278		
2610400000		
240		
17.23		

Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Виробництво паперових канцелярських виробів

Середня кількість працівників, осіб 43

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Б.Хмельницького, буд. 81/б, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300

62258

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	99,3	99,3
Основні засоби	1010	733,4	543,5
первісна вартість	1011	2 801,0	2 828,8
знос	1012	(2 067,6)	(2 285,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	4,0	4,0
Усього за розділом I	1095	836,7	646,8
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 525,7	6 231,0
у тому числі готова продукція	1103	4 791,7	5 473,3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 250,8	2 190,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	23,3	7,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1,1	0,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10,2	52,9
Витрати майбутніх періодів	1170	41,4	42,6
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	7 852,5	8 525,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8 689,2	9 172,0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	267,0	267,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 499,1	2 849,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 766,1	3 116,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2 721,5	2 570,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 904,7	3 210,3
розрахунками з бюджетом	1620	206,6	200,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	112,3	76,9
розрахунками зі страхування	1625	15,5	9,3
розрахунками з оплати праці	1630	73,1	64,7
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1,7	0,4
Усього за розділом III	1695	5 923,1	6 055,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	8 689,2	9 172,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Форма № 2-м		Код за ДКУД 1801007	
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 454,0	15 577,8
Інші операційні доходи	2120	48,2	828,6
Інші доходи	2240	0,4	45,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	15 502,6	16 451,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 069,4)	(12 330,1)
Інші операційні витрати	2180	(2 464,4)	(2 970,0)
Інші витрати	2270	(541,1)	(527,5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(15 074,9)	(15 827,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	427,7	623,8
Податок на прибуток	2300	(77,0)	(112,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	350,7	511,5

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЕП Свирид І.Я.

СВИРИД ІВАН ЯРОСЛАВОВИЧ

(ініціали, прізвище)

ЕП Калин О.В.

КАЛИН ОКСАНА ВАСИЛІВНА

(ініціали, прізвище)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФОЛДЕР"	Дата(рік,місяць,число)	за ЄДРПОУ	Коди
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА		за КОАТУУ	2020 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	30673278
Вид економічної діяльності	Виробництво паперових канцелярських виробів		за КВЕД	2610400000
Середня кількість працівників, осіб	51			240
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком			17.23
Адреса, телефон	Б.Хмельницького, буд. 81/б, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300			62258

1.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
первісна вартість	1001	-	-	
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	99,3	99,3	
Основні засоби :	1010	543,5	329,0	
первісна вартість	1011	2 828,8	2 828,8	
знос	1012	(2 285,3)	(2 499,8)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	4,0	4,0	
Усього за розділом I	1095	646,8	432,3	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	6 231,0	7 660,2	
у тому числі готова продукція	1103	5 473,3	6 856,4	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 190,8	2 382,4	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	7,3	2,9	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,6	1,6	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	52,9	1,5	
Витрати майбутніх періодів	1170	42,6	34,1	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	8 525,2	10 082,7	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	9 172,0	10 515,0	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	267,0	267,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 849,8	3 013,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3 116,8	3 280,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2 570,0	2 971,9
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 210,3	3 616,7
розрахунками з бюджетом	1620	200,5	145,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	76,9	-
розрахунками зі страхування	1625	9,3	16,3
розрахунками з оплати праці	1630	64,7	81,8
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	0,4	402,0
Усього за розділом III	1695	6 055,2	7 234,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	9 172,0	10 515,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14 682,9	15 454,0
Інші операційні доходи	2120	74,5	48,2
Інші доходи	2240	480,9	0,4
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	15 238,3	15 502,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11 258,8)	(12 069,4)
Інші операційні витрати	2180	(3 206,2)	(2 464,4)
Інші витрати	2270	(573,7)	(541,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(15 038,7)	(15 074,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	199,6	427,7
Податок на прибуток	2300	(35,9)	(77,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	163,7	350,7

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Свирид Іван
Ярославович

ЕП Калин Оксана
Василівна

Свирид Іван Ярославович

(ініціали, прізвище)

Калин Оксана Василівна

(ініціали, прізвище)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФОЛДЕР"
Територія **ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА**
Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю**
Вид економічної діяльності **Виробництво паперових канцелярських виробів**
Середня кількість працівників, осіб **50**
Одиниця виміру: **тис. грн. з одним десятковим знаком**
Адреса, телефон **Б.Хмельницького, буд. 81/б, м. КАЛУЩІ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300**

Дата(рік,місяць,число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

Коди		
2021	01	01
30673278		
2610400000		
240		
17.23		

62258

1.Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
I	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
первісна вартість	1001	-	-	
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	99,3	99,3	
Основні засоби :	1010	329,0	189,3	
первісна вартість	1011	2 828,8	2 872,4	
знос	1012	(2 499,8)	(2 682,6)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	4,0	4,0	
Усього за розділом I	1095	432,3	293,1	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	7 660,2	7 920,1	
у тому числі готова продукція	1103	6 856,4	7 138,1	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 382,4	1 884,4	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2,9	22,8	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1,6	3,1	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	1,5	1,7	
Витрати майбутніх періодів	1170	34,1	25,4	
інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	10 082,7	9 857,5	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	10 515,0	10 150,6	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	267,0	267,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 013,5	3 618,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3 280,5	3 885,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2 971,9	2 936,5
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 616,7	3 027,6
розрахунками з бюджетом	1620	145,8	202,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	132,7
розрахунками зі страхування	1625	16,3	15,1
розрахунками з оплати праці	1630	81,8	83,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	402,0	0,4
Усього за розділом III	1695	7 234,5	6 265,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	10 515,0	10 150,6

2. Звіт про фінансові результати
за **Рік 2020** р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13 899,4	14 682,9
Інші операційні доходи	2120	374,2	74,5
Інші доходи	2240	7,9	480,9
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	14 281,5	15 238,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(10 382,3)	(11 258,8)
Інші операційні витрати	2180	(2 613,8)	(3 206,2)
Інші витрати	2270	(548,1)	(573,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(13 544,2)	(15 038,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	737,3	199,6
Податок на прибуток	2300	(132,7)	(35,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	604,6	163,7

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Свирид Іван
Ярославович

ЕП Калин Оксана
Василівна

Свирид Іван Ярославович

(ініціали, прізвище)

Калин Оксана Василівна

(ініціали, прізвище)